

Ülevaade Riigikogu XI koosseisu väliskomisjoni VIII istungjärgu tööst

Ülevaade Riigikogu XI koosseisu väliskomisjoni VIII istungjärgu tööst juuni-detsember 2010

Riigikogu VII ja VIII istungjärgu vahelisel ajal 17. juunist 13. septembrini toimus väliskomisjonil 2 ühisistungit Euroopa Liidu asjade komisjoniga.

VIII istungjärgul ajavahemikus 13. september kuni 16. detsember toimus 28 väliskomisjoni istungit, sealhulgas 9 ühisistungit, millest 3 olid avalikud ühisistungid Euroopa Liidu asjade komisjoniga Riigikogu konverentsisaalis ja 2 ühised väljasõiduistungid riigikaitsekomisjoniga Kaitseväge Peastaapi.

Väliskomisjon menetles VIII istungjärgu jooksul 3 Vabariigi Valitsuse poolt algatatud seaduse eelnõu (824 SE; 829 SE; 830 SE) ja 2 Euroopa Liidu eelnõu (arengupoliitika Roheline Raamat, Euroopa tõhusam katastroofidele reageerimine).

Sügisperioodil korraldas väliskomisjon kaks ametlikku töövisiiti: 24. septembril viibis väliskomisjoni delegatsioon töövisiidil Soomes ja 28. novembrist-2. detsembrini Iisraelis ja Palestiina Omavalitsuses.

Ühisistungid, väljasõiduistungid ja avalikud istungid

23.07.2010 *Ühisistung Euroopa Liidu asjade komisjoniga.* Arutati Eesti seisukohti 26.-27. juuli 2010 Euroopa Liidu üldasjade nõukogu ja välisasjade nõukogu istungitel. Tutvuti Vabariigi Valitsuse eesmärkidega Euroopa Liidus Belgia eesistumisperioodil;

09.09.2010 *Ühisistung Euroopa Liidu asjade komisjoniga.* Arutati Eesti seisukohti 10.-11. septembri 2010 Euroopa Liidu välisministrite mitteametlikul (*Gymnich*) kohtumisel. Arutati Eesti seisukohti 10. ja 13. septembri üldasjade nõukogu ja välisasjade nõukogu istungitel. Tutvuti USA poolt kehtestatava sissesõiduloo maksuga;

13.09.2010 *Avalik ühisistung Euroopa Liidu asjade komisjoniga.* Arutati Eesti seisukohti 16. septembri 2010 Euroopa Ülemkogu kohtumisel;

14.09.2010 *Ühine väljasõiduistung riigikaitsekomisjoniga Kaitseväge Peastaapi.* Kuulati ülevaadet Eesti kaitseväge üksuste osalemisest ja olukorrast välisoperatsioonidel Afganistanis, Iraagis, Kosovos, Liibanonis, Leedus, Bosnia ja Hertsegoviinas;

27.09.2010 *Ühisistung riigikaitsekomisjoniga.* Arutati Vabariigi Valitsuse esitatud Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Euroopa Liidu piraatlusevastase operatsiooni Atalanta ning NATO mereoperatsiooni Active Endeavour koosseisus" ([815 OE](#)) eelnõu;

22.10.2010 *Avalik ühisistung Euroopa Liidu asjade komisjoniga.* Arutati Eesti seisukohti 28.-29. oktoobri 2010 Euroopa Ülemkogu kohtumisel ja 25. oktoobri 2010 Euroopa Liidu üldasjade ja välisasjade (GAC/FAC) nõukogu istungitel;

09.11.2010 *Ühine väljasõiduistung riigikaitsekomisjoniga Kaitseväge Peastaapi.* Kuulati ülevaadet Eesti kaitseväge üksuste osalemisest ja olukorrast välisoperatsioonidel Afganistanis, Iraagis, Kosovos, Liibanonis, Leedus, Bosnias ja Hertsegoviinas;

11.11.2010 *Ühisistung riigikaitsekomisjoniga.* Arutati Eesti seisukohti 19.-20. novembri 2010 NATO tippkohtumisel Lissabonis;

19.11.2010 *Ühisistung Euroopa Liidu asjade komisjoniga.* Arutati Eesti seisukohti 22. novembri 2010 Euroopa Liidu üldasjade ja välisasjade (ÜN/VN) nõukogu istungitel;

10.12.2010 *Ühisistung Euroopa Liidu asjade komisjoniga.* Arutati Eesti seisukohti 13. ja 14. detsembri 2010 Euroopa Liidu üldasjade ja välisasjade (ÜN/VN) nõukogu istungitel;

13.12.2010 *Avalik ühisistung Euroopa Liidu asjade komisjoniga.* Arutati Eesti seisukohti 16.-17. detsembri 2010 Euroopa Ülemkogu kohtumisel.

Väliskomisjon menetles juhtivkomisjonina:

- Vabariigi Valitsuse k.a 27. septembril algatatud konsulaarseaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu ([824 SE](#));
- Vabariigi Valitsuse k.a 11. oktoobril algatatud rahvusvahelisel tsiviilmissioonil osalemise seaduse eelnõu ([829 SE](#));
- Vabariigi Valitsuse k.a 11. oktoobril algatatud Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooniga ühinemiseks vajalike lepingute ratifitseerimise seaduse eelnõu ([830 SE](#)).

Euroopa Liidu eelnõud:

- väliskomisjon toetas Vabariigi Valitsuse seisukohti Euroopa Komisjoni teatise „ROHELINE RAAMAT: „Kaasavat majanduskasvu ja säästvat arengut toetav ELi arengupoliitika. EL arengupoliitika mõju suurendamine“ (KOM (2010) 629 lõplik);
- väliskomisjon toetas Vabariigi Valitsuse seisukohti Euroopa Komisjoni teatise Euroopa Parlamendile ja Nõukogule „Euroopa tõhusama katastroofidele reageerimise suunas: kodanikukaitse ja humanitaarabi roll“ (KOM (2010) 600 lõplik) kohta.

Väliskomisjon:

- kuulas ülevaadet Eesti tegevusest 20. septembri 2010 ÜRO 65. Peaassambleel;
- arutas Riigikogu ja Riigikogu Kantselei välissuhtlemise 2010. aasta eelarve täitmist ja 2011. aasta eelarve kavandamist;
- arutas Eesti seisukohti 23.-24. septembri 2010 Euroopa Liidu kaitseministrite mitteametlikul kohtumisel;
- kuulas ülevaadet Eesti-Soome kahepoolsetest suhetest;
- kuulas ülevaadet arengutest Läti sisepoliitikas ning riigi väljavaadetest majandusliku olukorra parandamiseks;
- kuulas ülevaadet arengutest Ukrainas;
- arutas Eesti positsioone NATO uues strateegilises kontseptsioonis;
- arutas Välisministeeriumi valitsemisala 2011. aasta eelarvet;
- kuulas ülevaadet arengutest Afganistanis;
- kuulas ülevaadet arengutest Bosnias ja Hertsegoviinas pärast 3. oktoobri 2010 valimis;
- arutas Eesti seisukohti Euroopa Liidu arengukoostööministrite 21.-22. oktoobri 2010mitteametlikul kohtumisel;
- kuulas ülevaadet Eesti üksuse ülesannetest Euroopa Liidu piraatlusevastase operatsiooni *Atalanta* ning NATO mereoperatsiooni *Active Endeavour* koosseisus;
- osales Vabariigi Valitsuse k.a 11. oktoobril algatatud Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooniga ühinemiseks vajalike lepingute ratifitseerimise seaduse eelnõu ([830 SE](#)) ettevalmistamisel;
- arutas välisministriga Eesti välispoliitikat puudutavaid teemasid;
- arutas fraktsioonide seisukohti Balti Assamblee eelarve osas;
- arutas Balti Assamblee Eesti eesistumise (2011) prioriteete;
- arutas Välisministeeriumi töökorraldust;
- kuulas ülevaadet Vabariigi Presidendi välissuhtlemisest;
- arutas kandidaate Eesti Vabariigi erakorraliseks ja täievoliliseks suursaadikuks, alaliseks esindajaks Rahvaste Hariduse, Teaduse ja Kultuuri Organisatsiooni (UNESCO) juures ning Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) juures;
- arutas sobivaid kandidaate Eesti Vabariigi erakorralise ja täievolilise suursaadiku ametikohale Jordaanias;
- arutas sobivaid kandidaate Eesti Vabariigi erakorralise ja täievolilise suursaadiku ametikohale Šveitsis;
- arutas välislepingute ratifitseerimise vajadust;
- kuulas ülevaadet ja arutas Eesti-Vene suhteid;
- arutas sobivaid kandidaate Eesti Vabariigi erakorralise ja täievolilise suursaadiku ametikohale Usbekistanis;
- kuulas ülevaadet olukorrast Lähis-Idas;

- kohtus Vabariigi Presidendiga 25. novembril 2010 Kadriorus;
- kuulas ülevaadet 19.-20. novembri 2010 NATO tippkohtumisest Lissabonis;
- kuulas ülevaadet Eesti tegevusest soome-ugri hõimurahvaste toetamisel;
- arutas Eesti seisukohti 9. detsembri 2010 Euroopa Liidu välisasjade nõukogu arenguministrite istungil;
- arutas Eesti seisukohti 9. detsembri 2010 Euroopa Liidu välisasjade nõukogu kaitseministrite istungil;
- kuulas ülevaadet 1.-2. detsembri 2010 OSCE tippkohtumisest Astanas;
- kuulas kokkuvõtet Euroopa Komisjoni teatisest Euroopa Parlamendile ja Nõukogule „Euroopa tõhusama katastroofidele reageerimise suunas: kodanikukaitse ja humanitaarabi roll (EMPs kohaldatav tekst)” (KOM(2010) 600 lõplik);
- osales "Eesti arengukoostöö ja humanitaarabi arengukava 2011-2015" koostamisel.

Välissuhtlus

Väliskomisjoni visiidid:

24.09.2010 *Väliskomisjoni töövisiit Soome.* Riigikogu väliskomisjoni ja Soome Eduskunta väliskomisjonide kohtumisel keskenduti Euroopa Liidu julgeolekuküsimustele ning Balti ja Põhjamaade omavahelise koostöö tihendamisele rahvusvahelisel tasandil. Komisjonide kohtumisel kõneldi ka olukorrast Gruusias ning okupeeritud Lõuna-Osseetias ja Abhaasias, samuti peatuti Euroopa Liidu vaatlusmissiooni tulevikul. Lisaks puudutati olukorda Afganistanis, Läänemere keskkonnakaitse olulisust ning arenguid suhetes Venemaaga.

Riigikogu väliskomisjonil oli oma ühepäevasel Helsingi visiidil lisaks kõnelustele seelses parlamendis kohtumine Soome välisministeeriumi asekancleri välismajanduspoliitika küsimustes **Esko Hamiloga**. Samuti külastati Eesti suursaatkonda, kus lisaks saatkonna töötajatele kohtuti EASi välisesindajaga Helsingis **Valdar Liivega** ning Tuglase Seltsi kultuurisekretäri **Tapio Mäkeläineninga**.

Väliskomisjoni visiidil Soome osalesid lisaks komisjoni esimehele **Sven Mikserile** veel komisjoni liikmed **Raivo Järvi** ning **Valdur Lahtvee**.

28.11.-02.12.2010 *Väliskomisjoni töövisiit Iisraeli ja Palestiina Omavalitsusesse.* Visiidi käigus kohtuti Iisraeli välisministeeriumis Lääne-Euroopa divisjoni, Poliitikauuringute Keskuse strateegiliste ja majandussuhete büroo esindajatega, kellega räägiti Iisraeli suhetest Euroopa Liiduga ning probleemidest Lähis-Idas. Iisraeli parlamendis – Knessetis – kohtuti Knesseti spiikri **Reuven Rivlini**, Iisraeli-Eesti sõprusrühma ning väliskomisjoni liikmetega. Samuti kohtuti Naumanni Fondi ja organisatsiooni HaMoked esindajatega ning külastati Tel-Avivi. Delegatsioon külastatas ka Palestiina Omavalitsust, kus kohtuti peaminister **Salam Fayyadi**, välisminister **Riyad Al-Maliki**, kommunikatsiooni- ja infotehnoloogiaminister **Mashour Abo-Daqa**, Palestiina seadusandliku kogu ning Palestiina Vabastusorganisatsiooni (PLO) liikmetega. Delegatsiooni kuulusid **Sven Mikser**, **Silver Meikar**, **Marko Mikhelson** ja **Vladimir Velman**.

Väliskomisjoni esimehe välislähetused:

Väliskomisjoni esimees **Sven Mikser** osales:

- **11.-12.07** Saksamaal, Münchenis George C. Marshalli Keskuse korraldataval konverentsil „NATO uus strateegiline kontseptsioon“;
- **24.09** väliskomisjoni töövisiidil Soome;
- **28.11-02.12** väliskomisjoni töövisiidil Iisraeli ja Palestiina Omavalitsusesse;

- **4.-8.12** Ameerika Ühendriikides NATO PA atlandiülese parlamentaarse foorumi töös.

Väliskomisjoni liikmete välislähetused:

Väliskomisjoni aseesimees **Enn Eesmaa** osales:

- **14.-15.11** Leedus, Vilniuses Põhjamaade ja Balti riikide parlamentide väliskomisjonide esimeeste kohtumisel (NB8).

Väliskomisjoni liige **Raivo Järvi** osales:

- **24.09** väliskomisjoni töövisiidil Soome.

Väliskomisjoni liige **Valdur Lahtvee** osales:

- **24.09** väliskomisjoni töövisiidil Soome;
- **28.10** Brüsseliparlamentidevahelisel kohtumisel Euroopa Parlamendis – Euroopa Liidu ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika parlamentaarne kontroll;
- **26.11-14.12** Mehhikos, Cancunis, ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsil Eesti delegatsiooni koosseisus (COP 16).

Väliskomisjoni liige **Silver Meikar** osales:

- **27.-29.06** Iisraelis riigivisiidil Vabariigi Presidendi ametliku delegatsiooni koosseisus;
- **14.-18.07** Georgias, Batumis 7. rahvusvahelise konverentsil „Georgia’s European Way“;
- **17.-19.10** Garmisch-Partenkirchenis Marshalli Keskuse korraldatud küberkaitse konverentsil;
- **18.-21.11** Gruusias, Tbilisis Jamestown Foundationi korraldatud konverentsil „Põhja-Kaukaasia mineviku ja tuleviku vahel“;
- **28.11-02.12** väliskomisjoni töövisiidil Iisraeli ja Palestiina Omavalitsusse;
- **16-21.12** OSCE PA missiooni vaatlejate koosseisus Valgevene presidendivalimistel.

Väliskomisjoni liige **Marko Mikhelson** osales:

- **28.11-02.12** väliskomisjoni töövisiidil Iisraeli ja Palestiina Omavalitsusse;
- **9-12.12.2010** Washingtonis, Ameerika Ühendriikides ettekandega energiajulgeoleku paneelis Atlandiüleste suhete konverentsil.

Väliskomisjoni liige **Toomas Varek** osales:

- **27.-29.06** Iisraelis riigivisiidil Vabariigi Presidendi ametliku delegatsiooni koosseisus.

Väliskomisjoni liige **Vladimir Velman** osales:

- **28.11-02.12** väliskomisjoni töövisiidil Iisraeli ja Palestiina Omavalitsusse.

Väliskomisjoni liikmetega kohtunud välisriikide, rahvusvaheliste ja teiste organisatsioonide esindajad:

Afganistani Helmandi provintsi kuberner **Gulab Mangal**;

Egiptuse asevälisminister **Ahmed Fathalla**;

Gruusia suursaadik **Ruslan Abašidze**;

Kuveidi suursaadik **dr Musaed al-Haroun**;

NATO Euroopa liitlasvägede ülemjuhataja admiral **James Stavridis**;

Palestiina Omavalitsuse välisminister **Riyad Al-Maliki**;

Palestiina Omavalitsuse diplomaadid;

Rahvusvahelise Tšerkesside Nõukoogu esindajad;

Soome suursaadik **Aleksi Härkönen**;

Valgevene parlamendi alamkoja Valgevene-Eesti parlamendirühma liikmed;

Venemaa Riigiduumas Eesti sõprusrühma delegatsiooni liikmed: **Tatjana Moskalkova**, **Irina Gorkova** ja **Larissa Jakovleva**.

Ülevaate koostas väliskomisjoni konsultant Liisi Vahtramäe, detsember 2010